

ਗੱਸਵਾਦ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ

(19:8-20)

ਰਹੱਸਵਾਦ ਵਾਸਤੇ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦ ‘‘occult’’ ਲਾਤੀਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਓਕਲਟਸ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਨਿੱਕਲਿਆ ਹੈ, ਜਿਹਦਾ ਮਤਲਬ ‘‘ਗੁਪਤ’’ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਗੁਪਤ ਜਾਂ ਰਹੱਸਮਈ ਭੇਤਾਂ ਜਾਂ ਗਿਆਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ ਕੋਸ਼ ਵਿਚ ‘‘occult’’ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ:

1. ਅਲੋਕਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ, ਸਕਤੀਆਂ, ਜਾਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ, ਜਾਂ ।
2. ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਝ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ; ਰਹੱਸਮਈ।
3. ਦੀਖਿਆ ਪਾਏ ਹੋਏ ਲਈ ਹੀ ਉਪਲਬਧ; ਗੁਪਤ।¹

ਵਿਵਸਥਾਸਾਰ 18:9-14 ਵਿਚ ਜਾਦੂ ਟੂਣੇ ਦੇ ਕਈ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ: (1) ਭਵਿੱਖਵਾਣੀ (ਇਸ ਵਿਚ ਭਵਿੱਖ ਦੱਸਣਾ, ਜੋਤਿਸ਼ ਆਉਂਦਾ ਹੈ); (2) ਟੂਣਾ (ਪੁੱਛਣਾ, ਮੰਤਰ ਵਰਗੀਤਾ); ਅਤੇ (3) ਪੇਤਵਾਦ, ਤਿੰਨ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਕੁਚ 22: 18; ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਪੋਥੀ 19:31; 20:6, 27; ਯਸਾਯਾਹ 47: 13, 14)। ਦ ਫਾਰਚੂਨ ਸੈਲਰਜ਼ ਦੇ ਲੇਖਕ ਗੈਰੀ ਵਿਲਬਰਨ ਨੇ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਰਹੱਸਵਾਦ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਹੈ: (1) ਪੁੱਛਣਾ ਦੱਸਣਾ (ਇਸ ਵਿਚ ਜੋਤਿਸ਼, ਹੱਥ ਵੇਖਣਾ, ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਵਸ਼ੀਕਰਣ ਆਉਂਦੇ ਹਨ); (2) ਜਾਦੂ (ਇਸ ਵਿਚ ਟੂਣਾ, ਕਾਲਾ ਇਲਮ ਅਤੇ ਭਾੜ-ਫੂਕ ਆਉਂਦੇ ਹਨ); ਅਤੇ (3) ਪ੍ਰੇਤ ਵਿੱਦਿਆ (ਇਸ ਵਿਚ ਚੌਂਕੀ, ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣਾ ਸਾਮਿਲ ਹੈ)।² ਭਾਵੇਂ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਅੱਜ ਇਹ ਰਹੱਸਵਾਦ ਨਵਾਂ ਨੇਮ ਲਿਖੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਵਧ ਛੁੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪੌਲਸ ਦੇ ਸਮੇਂ ਰਹੱਸਵਾਦ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਅਫਸੂਸ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਅਥੇਨੇ ਦੀ ਰੋਜ਼ਮੱਗਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬੁੱਧੀਵਾਦ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਫਸੂਸ ਵਿਚ ਦਿਨ ਸ਼ਾੜ-ਫੂਕ ਵਿਚ ਬੀਤਦਾ ਸੀ। ਅਫਸੂਸ ਵਿਚ ਜਾਦੂਗਰ, ਜੋਤਸੀ, ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਪੁੱਛਣਾ ਦੱਸਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਸੀ।

ਕੁਰਿੰਥੁਸ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਸੰਦੇਹ ਭਰਿਆ ਸਨਮਾਨ ਮਿਲਿਆ ਸੀ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦ ‘‘Corinthianize’’ ਹੋਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਵਿਭਚਾਰ ਕਰਨਾ ਸੀ)। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਅਫਸੁਸ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਿਚ ਜੁੜ ਗਿਆ ਸੀ: ਜਾਦੂ ਅਤੇ ਝਾੜ-ਛੂਕ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ‘ਅਫਸੁਸ ਦੀਆਂ ਚਿੱਠੀਆਂ’ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸਦੀਆਂ ਬਾਅਦ ਸੇਕਸਪੀਅਰ ਨੇ ਅਫਸੁਸ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਸੀ:

ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਠੱਗਾਂ
ਨਜ਼ਰ ਬੰਨ੍ਹਣ ਵਾਲੇ ਮਾਂਦੀਆਂ,
ਸੋਚ ਬਦਲ ਦੇਣ ਵਾਲੇ, ਕਾਲਾ ਜਾਦੂ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ,
ਜਾਨ ਕੱਢ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜਾਦੂਗਰਨੀਆਂ, ਜੋ ਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ,
ਬਹੁਰੂਪੀ ਧੋਬਾਜ਼ਾਂ, ਬਕ-ਬਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੀਮ-ਹਰੀਆਂ,
ਅਤੇ ਪਾਪ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਕਈ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੈ।³

ਅਫਸੁਸ ਦੇ ਰੁਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਬਾਰੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਵਸੀਲਿਆਂ ਤੋਂ ਤਾਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਪਵਿੱਤਰ ਲਿਖਤ ਤੋਂ ਇਸ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 19: 19 ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਫਸੁਸ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ‘ਬਹੁਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਜਿਹੜੇ ਜਾਦੂ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਆਪਣੀਆਂ ਪੇਥੀਆਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਕੇ ਲਿਆਏ ਅਤੇ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਛੂਕ ਸੁੱਟੀਆਂ ਅਤੇ ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਜੋੜ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ⁴ ਹੋਇਆ।’ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਅੱਜ ਵਾਂਗ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੰਤਰਾਂ, ਕੀਲਣ, ਬਰਕਤਾਂ ਅਤੇ ਸਰਪਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੈਂਕੜੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਪੇਥੀਆਂ ਸਾਝੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਇਸ ਪਾਠ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਅਫਸੁਸ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤਕ ਰਹਿਣ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਖਸ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਖੁਦਾ ਨੇ ਉਸ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਨਜ਼ਿੱਠਿਆ ਜੋ ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਉੱਤੇ ਛਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਇਕ ਪੁਰਾਣੀ ਚੁਣੌਤੀ (19:8-10)

ਰਹੱਸਵਾਦ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲਸ ਇਕ ਪੁਰਾਣੀ ਚੁਣੌਤੀ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਦੇਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸੀ, ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਪੇਸ਼ ਆਇਆ।

ਆਪਣੀ ਦੂਜੀ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਅਫਸੁਸ ਵਿਚ ਬੋੜੀ ਦੇਰ ਰੁਕਣ ਸਮੇਂ ਪੌਲਸ ਨੇ ਸਿਨਾਗੋਗ ਵਿਚ ਵਚਨ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਭੁਲ ਹੋਰ ਦੇਰ ਠਹਿਰਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਹਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹਦਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਖੁਦਾ ਨੇ ਚਾਹਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਵਾਪਸ ਆਵੇਗਾ (18: 19-21)। ਹੁਣ ਉਹਨੇ ਆਪਣਾ ਉਹ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ। ‘ਫਿਰ ਪੌਲਸ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੇ ਰਜ ਦੇ ਵਿਖੇ ਵਚਨ ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਬੇਧੜਕ ਬੋਲਦਾ ਰਿਹਾ’ (19: 8ਓ)। ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਤਕ ਬਿਨਾਂ ਮਾਰ ਖਾਧੇ ਜਾਂ ਬਰਖਸਤ ਕੀਤੇ ਬੋਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮਿਲਣਾ ਪੌਲਸ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੋਇਆ ਸੀ!⁵ ਉਸ ਨੂੰ ਐਨੀ ਦੇਰ ਬੋਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਰੁਕਣ ਸਮੇਂ

ਉਹਦੇ ਚੰਗੇ ਅਸਰ ਕਾਰਣ ਹੀ ਮਿਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।⁶

ਸਿਨਾਗੋਗ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੌਲਸ ‘ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਖੇ ਵਚਨ ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਸਮਝਾਉਂਦਾ’ ਰਿਹਾ (ਆਇਤ 8ਅ)। ‘ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੇ ਰਾਜ’ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਮਸੀਹ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਰਾਜ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਤਰੀਕਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ 28:31)। ਪੌਲਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਉਹਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ।⁷

ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਸਿਨਾਗੋਗ ਵਿਚ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਪਰ ਅੰਤ ਆਮ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸੀ। ਕੁਝ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ‘ਕਠੋਰ ਹੋ ਕੇ ਨਾ ਮੰਨਿਆ’⁸ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਉਸ ਪਥ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ⁹ (19:9ਇ)। ‘ਪਥ’ [ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ‘ਪੰਥ’ ਹੈ ਪਰ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ - ਅਨੁਵਾਦਕ] ਸ਼ਬਦ ਮਸੀਹੀਅਤ (ਯਿਸੂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲਣਾ, ਜੋ ‘ਰਾਹ’ [ਯੂਹੰਨਾ 14:6] ਹੈ) ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਪੌਲਸ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹੁਣ ਉਸ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਵੇ (ਵੇਖੋ ਮੱਕੀ 7:6)। ਇਸ ਕਰਕੇ ‘ਉਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਅੱਡ ਹੋ ਕੇ ਚੇਲਿਆਂ [ਭਾਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਸੀਹ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਉਹਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਿਆ ਸੀ] ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਕੀਤਾ’ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 19:9ਅ)।

ਪੌਲਸ ਫਿਲਿਪੈ ਵਿਚ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰਿਆ ਕੰਢੇ; ਅਥੇਨੇ ਵਿਚ ਅਰਿਊਪਗੁਸ ਵਿਚ ਅਤੇ ਅਗੋਰਾ ਵਿਚ ਕੁਰਿੰਬੁਸ ਵਿਚ ਤੀਤੁਸ ਯੂਸਤੁਸ ਦੇ ਘਰ ਵਚਨ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਅਫਸੂਸ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਠਸ਼ਾਲਾ ਮਿਲ ਗਈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।¹⁰ ਉਹ ‘ਤੁਰੰਨਸ ਦੀ ਪਾਠਸ਼ਾਲਾ’¹¹ ਵਿਚ ਰੋਜ਼ ਵਚਨ ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਸੀ’ (19:9ਇ)। ਤੁਰੰਨਸ (ਜਿਹਦੇ ਬਾਰੇ ਉਹਨੂੰ ਹੋਰ ਕੁਝ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ) ਦੇ ਨੇੜੇ ਇਕ ਵੱਡਾ ਹਾਲ ਸੀ ਜੋ ਉਹਨੇ ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਜਾਂ ਉਧਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ।¹² ‘ਤੁਰੰਨਸ’ ‘ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ’ ਲਈ ਇਕ ਲਾਤਿਨੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਰੰਨਸ ਆਪਣੀ ਪਾਠਸ਼ਾਲਾ ਵਿਚ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਇਹ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ।¹³

ਵੈਸਟਰਨ ਟੈਕਸਟ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਿੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਇਕ ਦਿਲਚਸਪ ਟਿੱਪਣੀ ਜੋੜੀ ਗਈ ਹੈ: ‘‘ਉਹ ਰੋਜ਼ ... ਪੰਜ ਤੋਂ ਦਸ ਵਜੇ ਤਕ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਸੀ।’’¹⁴ ‘‘ਪੰਜ ਤੋਂ ਦਸ’’ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸਵੇਰੇ 11 ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜੇ ਤਕ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸ ਵਕਤ ਅਰਾਮ ਕਰਦੇ ਸਨ।¹⁵ 7 ਤੋਂ 11 ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ, ਫਿਰ 4 ਤੋਂ 9.30 ਵਜੇ ਸ਼ਾਮ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵਿਲੱਖਣ ਹੋਵੇਗਾ। ਦਿਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਪੰਜ ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅਰਾਮ ਵੇਲੇ, ਜਦ ਲੋਕ ਅਰਾਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜਦ ਉਸ ਹਾਲ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਰਤ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ, ਪੌਲਸ ਹਾਲ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਸੀ।

ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਨੇ ਧਿਆਨ ਦੁਆਇਆ ਕਿ ਅਫਸੂਸ ਵਿਚ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਲਈ ਹੱਥੀਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ (20:34)। ਫਿਰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਘਰ-ਘਰ ਜਾ ਕੇ (ਆਇਤ 20), ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਵੀ ਵਚਨ ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਸੀ (ਆਇਤ 31)। ਇਹਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਪੌਲਸ ਦਾ ਦਿਨ ਇੰਜ ਬੀਤਦਾ ਹੋਵੇਗਾ: ਸਵੇਰੇ 7 ਤੋਂ 11 ਵਜੇ ਤਕ ਉਹ ਤੰਬੂ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਸਵੇਰੇ 11 ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜੇ ਤਕ ਤੁਰੰਨਸ ਦੀ ਪਾਠਸ਼ਾਲਾ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਦਾ ਵਚਨ

ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇਗਾ; ਸਾਮ ਦੇ 4 ਵਜੇ ਤੋਂ ਰਾਤ 9.30 ਵਜੇ ਤਕ ਉਹ ਹੋਰ ਤੰਬੂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ 9.30 ਤੋਂ ਰਾਤ 12 ਵਜੇ ਤਕ ਉਹ ਘਰ-ਘਰ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਵਚਨ ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਭ ਤੋਂ ਪੌਲਸ ਦੀ ਇਕ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨੂੰ ਵਚਨ ਸਿਖਾਉਣਾ ਕਿੰਨਾ ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਸੀ!

ਤੁਰੰਠਸ ਦੀ ਪਾਠਸ਼ਾਲਾ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਦਾ ਵਚਨ ਸੁਣਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕੁਝ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਚਨ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਸੀ। ਰੋਜ਼ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸਤ ਅਤੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੁਪਹਿਰ ਨੂੰ ਅਰਾਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ, ਉਹ ਪੌਲਸ ਤੋਂ ਵਚਨ ਸੁਣਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ! ਜੇ ਅਸੀਂ ਅਫਸੂਸ ਵਿਚ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਭਲਾ ਅਸੀਂ ਵਚਨ ਸੁਣਨ ਲਈ ਐਨੇ ਉਤਾਵਲੇ ਹੋਣਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉੱਥੇ ਸਿਖਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਹਾਂ ਜਿਥੇ ਅਸੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ?

ਆਇਤ 10 ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਇਹ ਦੋ ਵਰਿਊਆਂ ਤੀਕ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ।’’ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਸਾਲ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਪੌਲਸ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਆਇਤ 8), ਇਹਦੇ ਇਲਾਵਾ (ਸ਼ਾਇਦ) ਆਇਤ 22 ਵਾਲਾ ‘‘ਕੁਝ ਚਿਰ’’ ਪੌਲਸ ਵੱਲੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ‘‘ਤਿੰਨ ਸਾਲ’’ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹਿਣਾ ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (20:31)। ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਠਹਿਰਣ ਦਾ ਪੌਲਸ ਵਿਚ ਇਹ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਅਫਸੂਸ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਮੌਕਿਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ (1 ਕੁਰਿੰਖੀਆਂ 16:9)।

ਪੌਲਸ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵੱਜੋਂ, ਵਚਨ ਸਿਰਫ਼ ਸਾਰੇ ਅਫਸੂਸ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਅਸੀਅਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰੋਮੀ ਰਾਜ ਵਿਚ ਵੀ ਫੈਲ ਗਿਆ, ‘‘ਐਥੋਂ ਤੋੜੀ ਕਿ ਅਸੀਅਾ ਦੇ ਵਾਸੀ ਕੀ ਯਹੂਦੀ ਕੀ ਯੂਨਾਨੀ ਸਭਨਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਵਚਨ ਸੁਣਿਆ’’ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 19:10ਅ)। ਪੌਲਸ ਦੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕਿਹਾ, “... ਨਿਰਾ ਅਫਸੂਸ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਾਰੇ ਅਸੀਅਾ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾ ਸਮਝੂ ਕੇ ਬਹਿਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ” (ਆਇਤ 26)। ਅਸੀਅਾ ਦੀਆਂ ਸਭ ‘‘ਸੱਤ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ’’ (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 1:11) ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕੁਲੱਸੇ ਅਤੇ ਹੀਏਰਪੁਲਿਸ ਦੀਆਂ ਮੰਡਲੀਆਂ ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਕਾਇਮ ਹੋਈਆਂ ਸਨ (ਕੁਲੱਸੀਆਂ 1:2; 4:13)।¹⁶

ਹਰ ਥਾਂ ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪੌਲਸ ਨੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਕ ਸਿਆਣਾ ਆਗੂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾ ਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਰਣਾ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਈ ਗੁਣਾ ਵਧਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਫਸੂਸ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ ਵਿਚ ਤਿੰਨਿਥਿਓਸ ਅਤੇ ਤੀਤੁਸ ਸੋਸਥਨੇਸ ਨਾਂ ਦੇ ਇਕ ਮਸੀਹੀ ਵਾਗ ਪੌਲਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਸਨ (1 ਕੁਰਿੰਖੀਆਂ 1:1, 2)। ਇਰਸਤੁਸ ਨਾਂ ਦੇ ਇਕ ਭਾਈ ਨੇ ਵੀ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 19:22)। ਕੁਲੱਸੇ ਤੋਂ ਦੋ ਭਾਈਆਂ ਇਪਹ੍ਰਾਸ ਅਤੇ ਅਰਥਿੱਪੁਸ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲਸ ਨੇ ਹੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇਗੀ (ਕੁਲੱਸੀਆਂ 1:7, 8; 4:12, 13, 17; ਫਿਲੇਮੋਨ 2, 23)। ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਮਕਦੂਨੀਆਂ ਦੇ ਵਾਸੀ ਅਤੇ ਸਫਰ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਦੇ ਸਾਥੀ’’ ਗਾਯੂਸ ਅਤੇ ਅਰਿਸਤਰਖੁਸ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 19:29) ਨੇ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਅਸੀਅਾ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਪੌਲਸ ਦੇ ਇੰਜੀਲੀ ਦੋਸਤਾਂ ਅਕੂਲਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਕਿੱਲਾ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ (18:18, 19, 26)।¹⁷

ਪੌਲਸ ਨੇ ਅਫਸੂਸ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਚਨ ਦੀ ਜਿਆਦਾਤਰ ਸਿੱਖਿਆ ਤੁਰੰਨਸ ਦੀ ਪਾਠਸ਼ਾਲਾ ਵਿਚ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇਗੀ (19:9, 10)। ਉੱਥੇ ਉਹ ਆਲੋ-ਦੁਆਲੇ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਪੌਲਸ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਕੁਲ੍ਸੈ, ਲੌਦੀਕੀਆ ਅਤੇ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਹੀਏਰਪੁਲਿਸ ਵੀ ਸੀ, ਜੋ ਲੌਦੀਕੀਆ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸੀ) ਨਹੀਂ ਗਿਆ (ਕੁਲ੍ਸੀਆਂ 2:1)। ਕੁਲ੍ਸੈ ਵਿਚ ਅਤੇ ਲੌਦੀਕੀਆ ਅਤੇ ਹੀਏਰਪੁਲਿਸ ਵਿਚ ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਇਪਫਾਸ ਨਾਅ ਦੇ ਬੰਦੇ ਨੇ ਪਹੁੰਚਾਇਆ¹⁸ (ਕੁਲ੍ਸੀਆਂ 1:7, 8; 4:12, 13)।

ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਸਹਿਕਰਮੀਆਂ ਵਾਲਾ ਜੋਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ! ਫਿਰ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਡੇ ਆਲੋ-ਦੁਆਲੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ‘ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਵਚਨ ਸੁਣ ਲਿਆ’ ਹੈ!

ਇਕ ਨਵੀਂ ਚੁਣੌਤੀ (19:11-20)

ਅਫਸੂਸ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਦੀ ਖਾਸ ਚੁਣੌਤੀ ਵੱਲ ਆਈਏ ਜੋ ਰਹੱਸਵਾਦ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਪੌਲਸ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਇਕ ਜਾਦੂਗਰਨੀ ਨਾਲ (13:6-11) ਅਤੇ ਪੁੱਛਾਂ ਦੱਸਣ ਵਾਲੀ ਰੂਹ ਚੰਬੜੀ ਇਕ ਔਰਤ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ (16:16-18), ਪਰ ਅਫਸੂਸ ਵਿਚ ਐਨੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੇਤਵਾਦ ਅਤੇ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਉਹਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਇਖਤਿਆਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਖੁਦਾ ਜਦ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਇਖਤਿਆਰ ਵੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਖੁਦਾ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੌਲਸ ਰਾਹੀਂ ਮੋਅਜਜੇ ਕੀਤੇ ਸਨ (14:8-10; ਵੇਖੋ 2 ਕੁਰਿੰਧੀਆਂ 12:12), ਪਰ ਜਦ ਪੌਲਸ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਅਫਸੂਸ ਦੇ ਜਾਦੂ-ਟੂਣੇ ਨਾਲ ਭਰੇ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਹੋਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ: ‘ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਪੌਲਸ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਅਣੋਖੀਆਂ ਕਰਮਾਤਾਂ ਵਿਖਾਲਦਾ ਸੀ’ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 19:11)। ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮੋਅਜਜੇ ਅਣੋਖੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਮੋਅਜਜੇ ਬੇਹੱਦ ਅਣੋਖੇ ਸਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੋਅਜਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤਰੀਕੇ ਐਨੇ ਅਣੋਖੇ ਸਨ: ‘ਐਥੋਂ ਤੀਕ ਜੋ ਰੁਮਾਲ ਅਰ ਪਟਕੇ ਉਹ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਛਹਾ ਕੇ ਰੋਗੀਆਂ ਉੱਤੇ ਪਾਉਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੋਗ ਜਾਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਅਰ ਦੁਸ਼ਟ ਆਤਮੇ ਨਿੱਕਲ ਜਾਂਦੇ ਸਨ’¹⁹ (ਆਇਤ 12)। ਲਿਖਤ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੀ ਕਿ ਲੋਕ ਪੌਲਸ ਤੋਂ ਬਰਕਤ ਪਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕੱਪੜੇ ਉਹਦੇ ਕੋਲ ਲਿਆਉਂਦੇ ਸਨ, ਸਗੋਂ ਲਿਖਤ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ‘ਰੁਮਾਲ ਅਤੇ ਪਟਕੇ’ ‘ਉਹਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਛਹਾਉਂਦੇ’ ਸਨ। ਇਹ ਉਹ ਕੱਪੜੇ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਪੌਲਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਸੁਭਾਵਕ ਤੌਰ ਤੇ ਲੱਗੇ ਹੋਣਗੇ। ‘ਰੁਮਾਲ’ ਕੱਪੜੇ ਦੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਲੀਰਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਸਗੋਂ ਪੌਲਸ ਵੱਲੋਂ ਤੰਬੂ ਬਣਾਉਣ ਵੇਲੇ ਪਸੀਨਾ ਆਉਣ ਤੇ ਮੂੰਹ ਪੂੰਝਣ ਲਈ ਬੰਨ੍ਹੇ ਵੱਡੇ ਕੱਪੜੇ ਦੇ ਪਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਉਹਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿਵਾਜ ਸੀ (ਅਤੇ ਹੈ)

ਕੱਪੜੇ ਲਪੇਟੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਕ ਅਨੁਵਾਦਕ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ‘ਪਸੀਨੇ ਵਾਲੀਆਂ ਲੀਰਾਂ’²⁰ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਨੇ ‘ਪਸੀਨੇ ਵਾਲੇ ਕੱਪੜੇ’²¹ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਕੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ‘ਪਟਕੇ’ ਹੀ ਪੌਲਸ ਨੇ ਪਾਏ ਸਨ।²²

‘ਅਣੋਥੇ’ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੰਗਾਈ ਦਾ ਇਹ ਤਰੀਕਾ ਨਿਯਮ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਅਪਵਾਦ ਸੀ, ਕਿ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਇਕ ਅਜੀਬ ਘਟਨਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਹਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਇਸ ਲਈ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 19:12 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਹ ਲੋਕ ਬਹੁਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਗਰੀਬਾਂ ਅਤੇ ਬੀਮਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰਕੇ ਅਮੀਰ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਕਥਿਤ ਚੰਗਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਰੁਮਾਲਾਂ ਅਤੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੇ ‘ਹੱਥ ਰੱਖੋ’ ਕੱਪੜਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਸੀਅ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਧਰਤੀ ਦਾ ਇਕ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਢੱਕਿਆ ਜਾਵੇ!

ਜੋ ਕੁਝ ਖੁਦਾ ਨੇ ਪੌਲਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਉਹ ਮਰਕੁਸ 16:17, 18 ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਯਿਸੂ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਦਾ ਪੁਰਾ ਹੋਣਾ ਸੀ ਕਿ ‘... ਉਹ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਲੈ ਕੇ ਭੂਤਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣਗੇ, ... ਉਹ ਰੋਗੀਆਂ ਉੱਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖਣਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਚੰਗੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।’ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ‘ਪੌਲਸ ਦੇ ਹੱਥੀਂ’ ਉਹ ਮੋਅਜ਼ਜ਼ੇ ਕੀਤੇ ਤਾਂ ਜੋ ਅਫਸੂਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਸੀ।

ਸਿਆਣੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਗਏ ਸਨ

ਪੌਲਸ ਦੀਆਂ ਖੂਬੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ‘ਸਕੇਵਾ ਨਾਮਕ ਕਿਸੇ ਯਹੁਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਯਾਜਕ ਦੇ ਸੱਤ ਪੁੱਤਰ ਸਨ’ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 19:14)। ‘ਪ੍ਰਧਾਨ ਯਾਜਕ’ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਕੇਵਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਯਾਜਕ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ।²³ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੋਰ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰੁਤਬਾ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਝੂਠੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪੇ ਬਣਾਇਆ ਹੋਵੇ (ਜਿਵੇਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੱਛਮ ਵਿਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਟੰਟ ਦਵਾਈ ਲੱਭਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਨਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ‘ਡਾਕਟਰ’ ਜਾਂ ‘ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ’ ਲਾ ਲੈਂਦੇ ਸਨ)। ‘ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਲੂਕਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਹੋਈ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੋਟਾ ਕਰਕੇ ਲਿਖਦਾ।’²⁴

ਅੰਕ ‘ਸੱਤ’ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ‘ਰਹਸ ਦੀ ਵਾਸ਼ਨਾ’ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗਹਿਰਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅੰਕ 7 ਦੀ ਖਾਸ ਅਹਿਮੀਅਤ ਯਹੁਦੀਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।²⁵

ਲੂਕਾ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ‘ਇੱਧਰ-ਉੱਧਰ ਫਿਰਦੇ ਹੋਏ ਝਾੜ ਫੂਕ ਕਰਦੇ’ ਕਿਹਾ ਹੈ (ਆਇਤ 13ਓ)। ‘ਸਿਆਣੇ’ ਇਕ ਬਦਲਵਾਂ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜੋ ‘ਸੌਂਹ’ ਦੇ ਕਿਰਿਆ ਰੂਪ ਨਾਲ ‘ਬਾਹਰ’ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।²⁶ ਇਹਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੂਤਾਂ ਨੂੰ ‘ਸੌਂਹ ਨਾਲ ਬਾਹਰ’ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਾਈਬਲ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਕਈ ਯਹੁਦੀ ਬਦਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢ ਸਕਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਸਨ (ਮੱਤੀ 12:27; ਲੂਕਾ 11:19)।²⁷

ਸਾਰੀ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਆਇਤ 13 ਹੀ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਿਆਣਿਆਂ ਲਈ ‘ਝਾੜ ਫੁਕ’ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਈ ਹੈ²⁸ ਯਿਸੂ ਕੋਈ ਸਿਆਣਾ (ਭੂਤ ਕੱਢਣ ਵਾਲਾ) ਜਾਂ ਮਾਂਦਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹਨੇ ਬਦਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਸਮੇਂ ਕਦੇ ਸੌਂਹ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਐਨਾ ਹੀ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ, ‘‘ਚੁਪ ਕਰ ਅਤੇ ... ਨਿੱਕਲ ਜਾ’’ (ਮਰਕੁਸ 1:25) ਅਤੇ ਰੂਹਾਂ ਉਸ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਦੀਆਂ ਸਨ²⁹ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦ ਰਸੂਲਾਂ ਨੇ ਬਦਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਹ ਕਹਿਣ ਨਾਲ ਕਿ ‘‘ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਹੁਕਮ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ... ਨਿੱਕਲ ਜਾ ...’’ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 16:18) ਬਦਰੂਹ ਨਿੱਕਲ ਜਾਂਦੀ ਸੀ³⁰

ਭਲਾ ਇਹ ਯਹੂਦੀ ‘‘ਸਿਆਣੇ’’ ਸੱਚਮੁੱਚ ਬਦਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢ ਸਕਦੇ ਸਨ? ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ,³¹ ਪਰ ਮੇਰੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਇਹ ਸੱਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰਣਾਂ ਨਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਫਰੇਬੀ ਸਨ:³² (1) ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿਓ। ਕੋਈ ਨੇਕ ਨੀਅਤ ਬੰਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਚੋਰਾਂ ਦੀ ਖੋਹ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕ ਅਫਸੂਸ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਪਤ ਠੱਗਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰੇ ਮਿਲੇ ਹੋਏ ਸਨ। (2) ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ‘‘ਝਾੜ ਫੁਕ ਕਰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ’’ (ਆਇਤ 13)। ਫਰੇਬੀ ਬੰਦੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਇਕ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਬਹੁਤੀ ਦੇਰ ਰੁਕਣਾ ਖਤਰਨਾਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਪੁੰਮਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। (3) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੌਲਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਬਦਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ (ਆਇਤ 13)। ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਵੇਂ ਹੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਮਿਲੀ ਹੁੰਦੀ ਜਿਵੇਂ ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੌਲਸ ਦੇ ‘‘ਜਾਦੂਈ ਸ਼ਬਦਾਂ’’ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ? (4) ਅਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਯਹੂਦੀ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਉਹ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 2:9)। ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ੈਤਾਨ ਜੇ ਅਪਣੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਬਦਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਮੂਰਖ ਹੋਵੇਗਾ (ਮੱਤੀ 12:26), ਪਰ ਸ਼ੈਤਾਨ ਮੂਰਖ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪੌਲਸ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਵੇਖ ਕੇ ਸਕੇਵਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਪੌਲਸ ਦੀ ‘‘ਝਾੜ ਫੁਕ’’ ਦੀ ਇਹ ਵੇਖਣ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁਝ ਗੱਲ ਬਣ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ‘‘ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਸਟ ਆਤਮੇ ਚਿੰਬੜੇ ਹੋਏ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਪੜ੍ਹ ਯਿਸੂ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈ ਕੇ ਕਹਿਣਾ’’ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 19:13ਅ) ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਲੋਕ ਕੁਝ ਖਾਸ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਰਹੱਸਮਈ, ਜਾਦੂਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। ਪੋਥੀਆਂ ‘‘ਗੁਪਤ’’ ਭਾਸ਼ਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਹਦੀ ਮੁਰਾਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ‘‘ਗਰੰਟੀ’’ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਹਿਸਾਬ ਲਾਇਆ ਕਿ ‘‘ਗੁਪਤ ਸ਼ਬਦ’’ ‘‘ਯਿਸੂ’’ ਹੀ ਹੈ³³ ਉਹ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘‘ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਸੌਂਹ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹ ਦੀ ਪੌਲਸ ਮਨਾਦੀ ਕਰਦਾ ਹੈ’’ (ਆਇਤ 13ਇ)।

ਲਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਬਦਰੂਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਿੜਾ ਰਹੀ ਸੀ:

ਪਰ ਦੁਸਟ ਆਤਮਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ³⁴ ਭਈ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਸਿਆਣਦਾ ਹਾਂ³⁵ ਅਤੇ ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਕੌਣ ਹੋ? ਅਤੇ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਜਿਹ ਨੂੰ ਦੁਸਟ ਆਤਮਾ ਚਿੰਬੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਟੁੱਟ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਆਣ ਪਿਆ³⁶ ਅਤੇ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ

ਵੱਸ ਵਿਚ ਲਿਆ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਐਡੀ ਸਖ਼ਤੀ ਕੀਤੀ ਜੋ ਉਹ ਨੰਗੇ ਅਤੇ ਘਾਇਲ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ ਭੱਜ ਨਿੱਕਲੇ (ਆਇਤਾਂ 15, 16)।

ਅਲੋਕਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ (ਵੇਖੋ ਮਰਕੁਸ 5:2-4) ਬਦਰੂਹ ਚੰਬੜੇ ਆਦਮੀ ਨੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ³⁷ ਸਿਆਣਿਆਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾੜ ਦਿੱਤੇ,³⁸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਖਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਜਾਨ ਬਚਾ ਕੇ ਭੱਜਣਾ ਪਿਆ। ‘ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ [ਆਪਣੇ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਂ ਦਾ] ਕਿਸੇ ਨਵੇਂ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰ ਪਾਉਣ ਵਾਂਗ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ’ਚ ਹੀ ਚੱਲ ਗਿਆ।’³⁹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਈ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਗੁਪਤ ਜਾਦੂ ਟੂਣਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ‘ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਅੰਚੰਭੇ ਕੰਮ ਹੋਏ ਸਨ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 3:16)।

ਯਿਸੂ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਹੋਈ

ਪੂਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਸਿਆਣਿਆਂ ਦੀ ਨਾਕਾਮੀ ਦੀ ਇਹ ਗੱਲ ਫੈਲ ਗਈ: ‘ਇਹ ਗੱਲ ਸਭ ਯਹੂਦੀਆਂ ਅਰ ਯੂਨਾਨੀਆਂ ਉੱਤੇ ਜਿਹੜੇ ਅਫਸੂਸ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਉਜਾਗਰ ਹੋ ਗਈ।’ (19: 17ਅ)। ਇਹ ਸਾਫ਼ ਸੀ ਕਿ ਪੌਲਸ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਮੰਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਅੰਚੰਭੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਹ ਲੋਕ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਨਾਮੰਜ਼ੂਰ ਸਨ। ਇਹਦਾ ਇਕ ਛਲ ਤਾਂ ਇਹ ਮਿਲਿਆ ਕਿ ‘ਉਹ ਸਭ ਡਰ ਗਏ’ (ਆਇਤ 17ਅ)। ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਡਰ ਹੀ ਜਿਹੋ ਜਿਹਾ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਹਨਿਯਾਹ ਅਤੇ ਸਫ਼ੀਰਾ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਛਾਇਆ ਸੀ (5: 10)। ਦੂਜਾ ਛਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ‘ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਹੋਈ’ (19: 17ਦ)। ਜਾਦੂ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਗੈਰ ਸੋਚੇ ਸਮਝੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਹਤ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ!

ਇਕ ਬੇਹੱਦ ਅਹਿਮ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਕੁਝ ਮਸੀਹੀ ਚੁਕੰਨੇ ਹੋ ਗਏ। ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਅਫਸੂਸ ਵਾਸੀ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਜਾਦੂ ਟੂਣੇ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਮਸੀਹੀ ਬਣ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਾ ਵਾਲੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਸੀ। ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ‘ਜਾਦੂ’ ਵਿਚ ਅਸਲੀ ਮੋਅਜਜ਼ਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਐਨਾ ਸਾਫ਼ ਫਰਕ ਸੀ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ‘ਯਿਸੂ ਨਿਹਚਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਆਣ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਿਆ ਅਤੇ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ’ (ਆਇਤ 18)।⁴⁰ NASB ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ ਚੱਲਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਕਿਰਿਆ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: ‘ਆ ਕੇ ਆਪੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਅਤੇ ਜਾਹਿਰ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ...।’ ਆਪਣੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨ ਕੇ ਰੋਂਦੇ ਹੋਏ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਮਸੀਹੀ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ; ਫਿਰ ਦੂਜਾ ਆਇਆ; ਫਿਰ ਦਰਜਣ ਭਰ ਹੋਰ ਆ ਗਏ; ਜਦ ਤਕ ਸਾਰੇ ਮਰਦ ਅਤੇ ਤੀਵੀਆਂ ਅਤੀਤ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅੰਧਵਿਸਵਾਸ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਬੰਧ ਤੋੜਨ ਲਈ ਟੁੱਟ ਨਾ ਪਏ। ‘ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਿਆ’ ਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਰੇਖਾਂਕਿਤ ਕਰ ਲਓ। ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ‘ਜਾਦੂ ਟੂਣੇ’ ਦਾ ਮੂਲ ਅਰਥ ਹੈ ‘ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ।’ ਜਾਦੂ ਟੂਣੇ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਸਾਜ਼ੇ ਸਮਾਨ ‘ਗੁਪਤ ਗਿਆਨ’ ਸੀ (ਅਤੇ ਹੈ), ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਗਿਣੇ-ਚੁਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੇਤਾਂ ਦਾ ਭਾਂਡਾ ਭੰਨਣ ਲਈ ਰਹੱਸਵਾਦ ਨਾਲੋਂ ਆਪਣੇ ਸਬੰਧ

ਤੋੜਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।⁴¹

ਝਾੜ ਫੁਕ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਅ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਨਾਕਾਮ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੇ ਲੋਕ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਸਗੋਂ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਬਾਹਰ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸਨ।⁴² ਇਸ ਕਰਕੇ ‘ਬਹੁਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਜਿਹੜੇ ਜਾਂਦੂ ਕਰਦੇ ਸਨ ਆਪਣੀਆਂ ਪੇਖੀਆਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰ ਕੇ ਲਿਆਏ ਅਤੇ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਫੁਕ ਸੁੱਟੀਆਂ ਅਤੇ ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਜੋੜ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਹੋਇਆ’ (19: 19)। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੇਖੀਆਂ ਵਿਚ ਝਾੜ ਫੁਕ, ਵਰਦਾਨ ਜਾਂ ਸਰਾਪ ਦੇਣ, ਪਿਆਰ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ, ਬਦਰੂਹਾਂ ਕੱਢਣ ਦੇ ਉਪਾਅ, ਪੁੱਛਣਾ ਦੱਸਣ ਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਆਦਿ ਸਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ‘ਰੁਪਿਆਂ’ ਦੀ ਥਾਂ ‘ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਸਿੱਕੇ’ ਬਹੁਤਾ ਸਹੀ ਹੈ—[ਅਨੁਵਾਦਕ] ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਯੂਨਾਨੀ ਮੁਦਰਾ ਹੋਵੇਗੀ।⁴³ ਇਸ ਨੂੰ ਦ੍ਰਾਕਮਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜੋ ਰੋਮੀ ਦੀਨਾਰ ਵਾਂਗ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਸਿੱਕਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਦੀ ਕੀਮਤ ਇਕ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੀ ਇਕ ਦਿਨ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੇ ਬਗ਼ਬਾਰ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਅੱਗ ਦੇ ਸੇਕ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਇਕ ਦਿਨ ਦੀ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਨਾਲ ਗੁਣਾ ਕਰੋ! ਲੱਖਾਂ, ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਅੱਗ ਵਿਚ ਸਾੜ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ!

ਕੋਈ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਪੇਖੀਆਂ ਵੇਚ ਕੇ ਉਸ ਤੋਂ ਮਿਲੇ ਧਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ‘ਅਫਸੂਸ ਦੀਆਂ ਚਿੱਠੀਆਂ’ ਅੱਗ ਵਿਚ ਸਾਝੀਆਂ ਸਨ ਉਹ ਇਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਅਤੀਤ ’ਚੋਂ ਨਿੱਕਲ ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਭ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗ ਜਾਵੇ! (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 3:8.) ਨਾਲੇ ਉਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੈਤਾਨੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਸਰਾਪ ਮਿਲੇ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ‘ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਵਚਨ ਵਧਿਆ ਅਤੇ ਪਰਬਲ ਹੋਇਆ’ (ਆਇਤ 20)।⁴⁴ ਅਫਸੂਸ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਲਾਜਵਾਬ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਚੁਣੌਤੀ ਜਾਰੀ

ਅਫਸੂਸ ਦੀ ਉਸ ਅੱਗ ਦੇ ਧੂੰਦੇ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਉੱਠਦੇ ਵੇਖ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ‘‘ਖੁਦਾ ਸਾਥੋਂ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਕਰੀਏ?’’

ਸੈਤਾਨੀ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਬੰਧ ਤੋੜ ਲਓ

ਬੇਹੱਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਰਹੱਸਵਾਦ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਤਾ ਤੋੜ ਲੈਣੀਏ। ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਪੱਤਰੀਆਂ, ਟੇਵਿਆਂ, ਪੁੱਛਣਾ-ਪੁਆਉਣ, ⁴⁵ ਰਾਸ਼ੀ ਦੱਸਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਜੋਲ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।⁴⁶ ਰਹੱਸਵਾਦ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖਤਰੇ ਹਨ:

(1) ਉਹ ਗਿਆਨ ਪਾਉਣ ਦੀ ਖਾਹਿਸ਼ ਦਾ ਖਤਰਾ ਜੋ ਖੁਦਾ ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ (ਵਿਵਸਥਾਮਾਰ 29:29)। ‘ਸੱਭੋ ਕੁਝ ਜੋ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਨਾਲ ਵਾਸਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ’ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਜਾਹਿਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 14:26; ⁴⁷ 2 ਪਤਰਸ 1:3; 2 ਤਿਸੋਥਿਊਸ 3:16, 17; ਕੁਲੋਸੀਆਂ 1:28)। ਜਵਾਬ ਲੱਭਣ ਲਈ, ‘‘ਅਸੀਂ ਪੱਕੇ ਰਾਹ

ਚੱਲਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਛੋਟਾ ਰਾਹ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ।’’⁴⁸ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕਰਕੇ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਡਿੱਗਿਆ ਸੀ (ਉਤਪਤ 3:1-7)।

(2) ਅਬਦੀ ਸੱਚਾਈਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਨਫਰਤ ਯੋਗ ਜਿਗਿਆਸਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਖਤਰਾ। ਰਹੱਸਵਾਦ ਦੀ ‘ਲੋਅ’ ਹੇਠਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉੱਤੇ ਕੇਂਦਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਬਾਈਬਲ ਪਾਪ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀ, ਸਵਰਗ ਅਤੇ ਨਰਕ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ।

(3) ਖੁਦਾ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੀਆਂ ਜਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ਉੱਤੇ ਕੇਂਦਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦਾ ਖਤਰਾ। ਰਹੱਸਵਾਦ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ‘‘ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਹੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।’’ ਜਿੰਨੀ ਲਗਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਰਹੱਸਵਾਦ ਵਿਚ ਲੱਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਓਨਾ ਹੀ ਉਹ ਖੁਦਾ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

(4) ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਸੈਤਾਨ ਦੇ ਵੱਸ ਵਿਚ ਛੱਡਣ ਦਾ ਖਤਰਾ। ਰਹੱਸਵਾਦ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਵੜਨ ਵਾਲਾ ਸੈਤਾਨ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਵੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਹੱਸਵਾਦ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਇੱਛਾ ਤਿਆਗ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (‘‘ਆਪਣਾ ਮਨ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿਓ’’ ਆਦਿ)। ਰਹੱਸਵਾਦ ਦੀ ਹਰ ਗੱਲ ਵਿਚ ਸੈਤਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਉੱਤੇ ਵੱਸ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਨਨੀਆ ਨੇ ਸੈਤਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਵੜਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 5:3⁴⁹); ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਵਿਚ ਜੋ ਚਾਹੇ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(5) ਸੱਚਾਈ ਤੋਂ ਫਿਰ ਕੇ ਬੁਰਾਈ ਵਿਚ ਜਾਣ ਅਤੇ ਨਾਸ ਹੋਣ ਦਾ ਖਤਰਾ। ਰਹੱਸਵਾਦ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਸੈਤਾਨ ਦਾ ਮਕਸਦ ਇਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਖੁਦਾ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਦੀ ਹੌਸਲਾ ਅਫ਼ਜਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਖੁਦਾ ਦੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਹਦੇ ਮਗਰ ਲੱਗਣ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਲੋਕ ਸਵਰਗ ਦੇ ਖੁਦਾ ਨਾਲ ਸਵਰਗ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਨਰਕ ਵਿਚ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ। ਖੁਦਾ ਆਪਣੇ ਵਚਨ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਰਹੱਸਵਾਦ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸਾਫ਼ ਹਦਾਇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ!

ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ‘‘ਇਸ ਜਗਤ ਦੇ ਈਸ਼ਵਰ’’ (2 ਕੁਰਿੰਬੀਆਂ 4:4) ਵੱਲੋਂ ਅੰਨ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗੈਰ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਪੱਤਰੀਆਂ, ਟੇਵੇ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਫਲ, ਰਾਸੀਆਂ⁵⁰ ਵਿਚ ਕੁਝ ਗਲਤ ਨਾ ਲੱਗੋ, ਪਰ ਮਸੀਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਚਨ ਦੀ ਰੱਸਨੀ ਮਿਲ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰੈਟਲ ਸਨੋਕ (ਖਾਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਸੱਪ ਜਿਹਦੇ ਚੱਲਣ ਤੇ ਉਹਦੀ ਪੂਛ ਵਿੱਚੋਂ ਛੰਨ-ਛੰਨ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਆਉਂਦੀ ਹੈ) ਵਾਂਗ ਖਤਰਨਾਕ ਹਨ। ਮਸੀਹੀ ਨੀਤੀ ਬਗੈਰ ਕਿਸੇ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ‘‘ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਲਾਉਣਾ’’ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਰਹੱਸਵਾਦ ਵਿਚ ‘‘ਜਗ ਜਿੰਨੀ’’ ਦਿਲਚਸਪੀ ‘‘ਬੋੜੇ ਜਿਹੇ’’ ਗਾਰਭਵਤੀ ਹੋਣ ਵਾਂਗ ਹੈ।

ਪਾਪ ਭਰੇ ਅਤੀਤ ਤੋਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਰੇ ਨਾਤੇ ਤੋੜ ਦਿਓ

ਤੁਸੀਂ ਕਹੋਗੇ, ‘‘ਪਰ ਮੇਰਾ ਤਾਂ ਰਹੱਸਵਾਦ ਨਾਲ ਕੋਈ ਰਿਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।’’ ਨਾ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਵੀ ਸਾਡੇ ਇਸ ਪਾਠ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਪਾਪ ਭਰੇ ਅਤੀਤ ਨਾਲੋਂ ਸਾਰੇ ਰਿਸਤੇ ਤੋੜ ਲਓ।

ਵਚਨ ਮੁਤਾਬਕ ਜਦ ਅਸੀਂ ਤੌਬਾ ਕਰਕੇ ਮਸੀਹੀ ਬਣਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਪਿਛਲੇ ਪਾਪਾਂ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ ਰਿਸਤੇ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2:38)। ਪਰ ਵਿਹਾਰ ਵਿਚ ਸਭ ਕੁਝ ਇਕ ਦਮ ਛੱਡਣਾ ਅੰਖਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਫਸੂਸ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਜੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਜਾਦੂ ਟੂਣੇ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ (19: 18)।⁵¹ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੀ ਅਜੇ ਪਾਪ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਈਏ ਜੋ ਸਾਡੇ ਲਈ ਬੜਾ ਦਿਲਕਸ਼ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਟੈਕਸ ਚੋਰੀ ਕਰਨ, ਭੜਕੀਲੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਸ਼ਲੀਲ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵੇਖਣਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਕ ਜਵਾਨ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਦੇ ਕਈ ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ ਬੰਦਰੀ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਕੋਲ ਪਲੇਬੁਆਏ ਰਸਾਲਿਆਂ ਦਾ ਇਕ ਵੱਡਾ ਸਾਰਾ ਢੱਬਾ ਲੈ ਆਇਆ। ਉਹ ਆਖਣ ਲੱਗਾ ‘‘ਹੁਣ ਜਦ ਕਿ ਮੈਂ ਮਸੀਹੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ।’’ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਉਹ ਕਿਤਾਬਾਂ ਸਾੜ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਕਈ ਹਫ਼ਤੇ ਲੰਘ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸੇ ਜਵਾਨ ਨੇ ਫੇਰ ਬੰਦਰੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨੂੰ ਇਕ ਵੱਡਾ ਲਿਫਾਫਾ ਵਿਖਾਇਆ। ਉਹਨੇ ਉਹ ਲਿਫਾਫਾ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਦੀ ਮੇਜ਼ ਉੱਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਭੋਲਾ ਜਿਹਾ ਮੂੰਹ ਬਣਾ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, ‘‘ਇਹ ਉਹ ਤਸਵੀਰਾਂ ਹਨ ਜੋ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਸਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਟ ਲਈਆਂ ਸਨ।’’ ਪਾਪ ਨਾਲ ਭਰੇ ਅਤੀਤ ਨਾਲੋਂ ਸਾਰੇ ਰਿਸਤੇ ਤੋੜਨਾ ਅੰਖਾਂ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ [ਪੂਣੀ ਵਾਂਗ ਸੇਕਣ ਲਈ] ਪਾਪ ਭਰੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਅਤੇ ਜਿੱਦਰੀਆਂ ਵਿਚ ਪਨਾਹ ਦੇ ਰੱਖੀ ਹੈ!

ਸਿਰ

ਜਾਦੂ ਟੂਣਾ ਕਰਕੇ ਅਫਸੂਸ ਦੇ ਲੋਕ ਗਲਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਪਰ ਰੂਹਾਨੀ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਸਹੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ:

ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਬਸਤ੍ਰ ਧਾਰੇ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੇ ਛਲ ਛੱਦ੍ਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖਲੋ ਸਕੋ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਸਾਡੀ ਲੜਾਈ ਲਹੂ ਅਤੇ ਮਾਸ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਰੋਂ ਹਕੂਮਤਾਂ, ਇਖਤਿਆਰਾਂ, ਅਤੇ ਇਸ ਅੰਧੀਓਰ ਦੇ ਮਹਾਰਸ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਟ ਆਤਮਿਆਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਸਵਰਗੀ ਥਾਂਵਾਂ ਵਿਚ ਹਨ (ਅਫਸੀਆਂ 6: 11, 12)।

ਬਦਰੂਹਾਂ ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਉਹਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਸ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ, ਪਰ ਇਹਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮਿਲਣ ਤੇ ਸ਼ੈਤਾਨ ਸਾਡੀਆਂ ਜਿੱਦਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਕਾਥੂ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦਾ। ਬੁਰਾਈ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੁਣ ਚਮਤਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ (ਭਲਾਈ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧ ਕੇ ਨਹੀਂ), ਪਰ ਇਹਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੈਤਾਨ ਲਾਪਰਵਾਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਖੀ 20: 10)। ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੌਕਸ ਰਹੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡਾ ‘‘ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ੈਤਾਨ ਬੁੱਕਦੇ ਸੀਂਹ ਵਾਂਗ ਭਾਲਦਾ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜੂ ਪਾੜ ਖਾਵਾਂ’’ (1 ਪਤਰਸ 5:8)। ‘‘ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਚਾਲਿਆਂ ਤੋਂ

ਅਣਜਾਣੁ' (2 ਕੁਰਿੰਬੀਆਂ 2:11) ਰਹਿਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਜੇ ਅਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰਹੀਏ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸੈਤਾਨ ਤੋਂ ਡਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ (ਯਾਕੂਬ 4:7)। ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਹੌਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ‘... ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚ ਹੈ ਉਹ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਹੈ’ (1 ਯੂਹੰਨਾ 4:4)। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜੇ ਮਸੀਹ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਹੈ, ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਤਾਕਤਵਰ ਹੈ! ਇਹ ਗੱਲ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰੂਹਾਨੀ ਲੜਾਈ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮਦਦ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ! ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜੇ ਉਹਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਅਤੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਵਿਚ ਉਹਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਹਿਨਿਆ (ਗਲਾਤੀਆਂ 3:26, 27), ਤਾਂ ਹੁਣੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਨ ਲਵੋ। ਮਸੀਹੀ ਬਣਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਅਤੇ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਅਜੇ ਕੁਝ ਰੱਖ ਛੱਡਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੈਤਾਨ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਫਸੂਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਲੀ ਦਿਲੇਗੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ‘ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨ ਕੇ’ ਆਪਣੇ ਭਾਈਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਹਿਰ ਕਰ ਦਿਓ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 19:18; ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 8:24⁵²; ਯਾਕੂਬ 5:16)!

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ ਅਮੇਰੀਕਨ ਹੈਰਿਟੇਜ ਇੱਲੋਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ, ਤੀਜਾ ਸੰਸਕ. (1992), s.v. “occult.” ² ਗੈਰੀ ਵਿਲਬਰਨ, ‘‘ਪ੍ਰਿੰਵੇਸ,’’ ਦਾ ਫੋਰਚੁਨ ਸੈਲਰਸ (ਗਲੈਂਡੇਲ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ: ਗੋਸਪਲ ਲਾਈਟ ਪਬਲੀਕੋਸ਼ਨ, 1972), ਪੰਨਾ ਰਹਿਤ। ³ ਸੇਕਸਪੀਅਰ, ਦਾ ਕਮੇਡੀ ਆਫ ਐਰਰਜ, 1.2.97-102. ⁴ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਵਿਚ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਦਰਾ ਵਿਚ ਸਮਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਮੂਲ ਵਿਚ ਇਹ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਹਨ-ਅਨੁਵਾਦਕ। ⁵ ਇਹਦੀ ਤੁਲਨਾ ਥੱਸਲੁਨੀਕੇ ਵਿਚਲੇ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਨਾਲ ਕਰੋ (17:2, 3)। ⁶ ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦਾ ਖੋੜ ਮੰਨਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦੀ ਬਸਾਏ ਇਥੇ ਘੱਟ ਕਾਮਯਾਬੀ ਮਿਲੀ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਐਨੀ ਛੇਤੀ ਗੁੱਸਾ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ⁷ ਟੁਰੱਥ ਫਾਰ ਟੁਡੇ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ‘‘ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ, 1’’ ਵਿਚ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 1:3 ਤੋਂ ਨੋਟਸ ਵੇਖੋ। ⁸ ਕੁਝ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ ‘‘ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕੀਤਾ’’ ਜਾਂ ਇਹਦੇ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਇਥੇ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਹੁਕਮ ਨਾ ਮੰਨਣ ਲਈ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਵੇਦ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਣ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੀ। ਮੁਕਤੀ ਦੁਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਲਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ⁹ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘‘ਲੋਕਾਂ’’ ਇਕ ਧਾਰਮਿਕ ਫਿਰਕੇ ਲਈ ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ ਆਇਤ 9 ਵਿਚ ‘‘ਮੰਡਲੀ ਅੱਗੇ’’ ਹੈ। ¹⁰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਮੁਦਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ, ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨਵੇਂ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਜਾਂਣ ਵੇਲੇ ਕਿਸੇ ਸਕੂਲ ਦੀ ਈਮਾਰਤ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈ ਕੇ ਰੋਜ਼ ਰਾਤ ਉੱਥੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਸੈਂਕੜੇ ਸਮਾਜਾਂ ਵਿਚ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਇਮ ਹੋਈਆਂ।

¹¹ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ‘‘ਪਾਠਸ਼ਾਲਾ’’ ਦਾ ਸਥਿਤ ‘‘ਫਰਸਤ’’ ਜਾਂ ‘‘ਖਾਲੀ ਵਰਤ’’ ਨਾਲ ਹੈ। ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਤੁਰੰਨਸ ਦੀ ਪਾਠਸ਼ਾਲਾ ਵਰਜਿਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਖਾਡੇ ਵਿਚ ਲਗਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਜਮਾਨੇ ਵਿਚ ਕਸਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਖਾਡੇ ਅੱਜ ਵਾਗ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਤਨ ਅਤੇ ਮਨ ਦੋਹਾਂ ਲਈ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਭਾਵ ਉੱਥੇ ਕਸਰਤ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਤਾਲੀਮ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ¹² ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਰੰਨਸ ਇਕ ਮਸੀਹੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਹਨੇ ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਉਹ ਈਮਾਰਤ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਵਸੂਲੀ ਕੀਤੇ ਵਰਤਣ ਲਈ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇ। ¹³ ਜੇ ਇਹ ਗੱਲ ਹੈ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹਦੀ ਬੇਇੱਜਤੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇ। ਕਈ ਵਾਰ ਚੇਤਵੇਂ ਨਾਂਅ ਇਵੇਂ ਹੀ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ¹⁴ ਭਾਵੇਂ ਬੇਹਤਰ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਵਾਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਪਰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ

ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਇਹ ਸਹੀ ਵਾਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।¹⁵ ਇਕ ਪ੍ਰਚੀਨ ਲੇਖਕ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਸਵੇਰੇ 1 ਵਜੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਦੁਪਹਿਰ ਬਾਅਦ 1 ਵਜੇ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਸੌਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ (ਐਫ.ਐਫ., ਬਰੂਸ, ਦ ਬੁਰ ਆਫ ਐਕਟਸ, ਸੋਧਿਆ ਅੰਕ [ਗੈੜ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸਿਗਨ, ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲਿਸਿੰਗ ਕੰ., 1988], 366 ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਹਵਾਲਾ)।¹⁶ ‘‘ਪੇਲੁਸ ਦੀ ਤੀਜੀ ਮਿਸ਼ਨੀ ਯਾਤਰਾ’’ ਵਾਲਾ ਨਕਸ਼ਾ ਵੇਖੋ।¹⁷ ਅਸੀਂ ਆ ਦੇ ਤੁਖਿਗੁਸ਼ ਅਤੇ ਤ੍ਰੈਫਿਮੁਸ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪੇਲੁਸ ਨਾਲ ਜਾ ਕੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 20:4; ਹੋਰ ਹਵਾਲੇ); ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪੇਲੁਸ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਬਦਲਿਆ ਅਤੇ ਸਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।¹⁸ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਇਪਫਾਸ ਪੇਲੁਸ ਨਾਲ ਥੱਢੀ ਦੂਰ ਤਕ ਗਿਆ। ਉਹ ਹੋਰ ਵਿਚ ਪੇਲੁਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ (ਕੁਲੱਸੀਆ 4: 12, 13) ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੇਲੁਸ ਦੇ ‘‘ਨਾਲ ਕੈਦੀ’’ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਫਿਲੇਮੇਨ 23)।¹⁹ ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਵੈਦ ਲੂਕਾ ਨੇ ਬੀਮਾਰੀ ਅਤੇ ਭੂਤ ਚੰਬਰੇ ਹੋਣ ਵਿਚ ਫਰਕ ਕੀਤਾ।²⁰ ਬਰੂਸ, 366.

²¹ ਵਿਲੀਅਮ ਬਾਰਕਲੇ, ਦ ਐਕਟਸ ਆਫ ਦਾ ਅਪੋਸਟਲਜ਼, ਦ ਡੇਲੀ ਸਟਡੀ ਬਾਈਬਲ ਸੀਰੀਜ਼, ਸੰਸਾਰੇ ਸੰਸਕਰ. (ਫਿਲਾਡੇਲੀਆ: ਵੈਸਟਰੀਮਿਸਟਰ ਪ੍ਰੈਸ, 1976), 142. ²² ਇਹ ‘‘ਨਿਰਾਲੇ ਮੌਅਜਜੇ’’ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਦੁਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਗੇ ਨੂੰ ਛੁਹ ਕੇ ਚੰਗੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਸਨ (ਮਰਕਸ 5: 25-29; 6: 56)। ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਸਮਾਂ ਵੀ ਯਾਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਬੀਮਾਰੀ ਲੋਕ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਪਤਰਸ ਦਾ ਪਤਾਛਾਵਾਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੋਂ ਪੈ ਜਾਵੇ (ਟਰੁਥਾਰ ਟੁਡੇ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ‘‘ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ, 1’’ ਵਿਚ 5: 15 ਤੇ ਨੋਟਸ ਵੇਖੋ)।²³ ਟਰੁਥਾਰ ਟੁਡੇ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ‘‘ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ, 1’’ ਵਿਚ 4: 6 ਤੇ ਨੋਟਸ ਵੇਖੋ। ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ‘‘ਪ੍ਰਾਨ ਯਾਜਕ’’ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ‘‘ਮਹਾਯਾਜਕ’’ ਉੱਦੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਬਹੁਵਰਨ ਵਿਚ ਹੋਵੇ (ਮੱਤੀ 2: 4; ਆਦਿ)। ਇਕ ਵਰਚਰ ਵਿਚ (ਜਿਵੇਂ ਇੱਥੇ ਹੈ) ਇਹਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ‘‘ਪ੍ਰਾਨ ਯਾਜਕ’’ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 4: 6; ਆਦਿ)। ਇਸੇ ਕਰਕੇ KJV ਵਿਚ ਇੱਥੇ ‘‘ਹਾਈ ਪ੍ਰੀਸਟ’’ ਹੈ।²⁴ ਬਰੂਸ 368. ²⁵ ‘‘ਸਤਵੀਂ ਪੀ ਦੀ ਸਤਵੀਂ ਪੀ’’ ਕੋਲ ਨਭੂਵਤ ਦੱਸਣ ਦੀ ਯੋਗਤ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।²⁶ ਆਇਤ 13 ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ‘‘ਮੈਂ ਸੌਂਹ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ,’’ ‘‘ਸੌਂਹ’’ ਦਾ ਕਿਰਿਆ ਹੁੱਪ ਹੈ।²⁷ ਮੈਂ ‘‘ਦਾਅਵਾ’’ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਲਿਖਤ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰੋਝ ਕਦੂਣ ਲਈ ਨਿਰੋਝ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਕਿ ਉਹ ਯਹੂਦੀ ਅਸਲ ਵਿਚ ਬਦਰੂਹਾਂ ਕੱਦ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਮੱਤੀ 12 (ਅਤੇ ਲੂਕਾ 11) ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦਾ ਤਰਕ ਵੀ ਇਹਦੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਯਹੂਹੀ ਲੋਕ ਅਸਲ 'ਚ ਦੁਸ਼ਟ ਆਤਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੱਦ ਸਕਦੇ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਖਾਸ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਉੱਤੇ ਇਲਜਾਮ ਲਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਮੰਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀ ਬਦਰੂਹਾਂ ਕੱਦ ਸਕਦੇ ਹਨ।²⁸ ਇਹਦਾ ਵਿਆ ਹੁੱਪ ਇੱਕੋ ਵਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਇਹਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘‘ਮੈਂ [ਤੈਨੂੰ] ਸੌਂਹ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ,’’ ਭਾਵ 'ਤੇ ਤੈਨੂੰ ਜਿੰਦਾ ਖੁਦਾ ਦੀ ਸੌਂਹ ਹੋਣ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹਾਂ’’ ਹੈ (ਮੱਤੀ 26: 63)।²⁹ ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 8: 16; ਮਰਕਸ 5: 8; 9: 25; ਲੂਕਾ 4: 35. ³⁰ ਕੁਝ ਧਾਰਮਿਕ ਗੁੱਟਾਂ ਦੇ ਕਬਿਤ ‘‘ਰਹੱਸਵਾਦ’’ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮੱਧਕਾਲ ਦੇ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ 'ਚੋਂ ਨਿੱਕਲੇ ਹਨ।

³¹ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ, ਸਿਰਫ ਭਲਾਈ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਮੌਅਜਜੇ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਸੀ ਸਗੋਂ ਇਕ ਸੀਮਤ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਬੁਰਾਈ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਮੌਅਜਜੇ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ, ਤਾਂ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਬੁਰਾਈ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਦੋਹਾਂ ਕੋਲ ਹੀ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾ ਰਹੀ। ਟਰੁਥਾਰ ਟੁਡੇ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ‘‘ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ, 2’’ ਵਿਚ ‘‘ਭੂਤ: ਦੁਸ਼ਟ ਆਤਮਿਕ ਜੀਵ’’ ਅਤੇ ‘‘ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈ?’’ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੇਖ ਵੇਖੋ।³² ਮੰਨਾ ਮੰਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਮੇਨ (8: 9-13) ਅਤੇ ਬਰੇਸਮ (13: 6-12) ਵਾਂਗ ਹੀ ਸੂਠ ਮੂਠ ਦੇ ਮੌਅਜਜੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਹੋਣਗੇ।³³ ਬਾਈਬਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵੀ ਇਹੀ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਕਿ ਇਵੇਂ ਹੀ ਹੋਇਆ। ਇਕ ਪ੍ਰਚੀਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ‘‘ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਬਰਾਹਿਮੀਆਂ ਦੇ ਰੱਖ, ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਂ ਅ ਸੌਂਹ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ’’ ਲਿਖਿਆ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕੁਝ ਖਾਸ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਝਾੜਫੁਕ ਦਾ ਪਿੱਗ ਸੀ।³⁴ ਇਸ ਆਤਮਾ ਨੇ ਉਸ ਆਦਮੀ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਗੱਲ ਕੀਤੀ (ਮਰਕਸ 3: 11)।³⁵ ਬਦਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਰੁਹਾਨੀ ਗਿਆਨ ਸੀ। ‘‘ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ, 3’’ ਵਿਚ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 16: 17 ਤੇ ਨੋਟਸ ਵੇਖੋ।³⁶ ਕੁਝ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ ‘‘ਦੋਹਾਂ ਉੱਤੋਂ’’ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤਾਂ 'ਚੋਂ ਸਿਰਫ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਹੀ ਇਹ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ‘‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੋਂ’’ ਤੋਂ ਭਾਵ ‘‘ਦੋਹਾਂ ਜਾਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਉੱਤੋਂ’’ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਵਾਦ।³⁷ ਭਾਵ, ਬਣਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ।³⁸ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ‘‘ਨੰਗੇ’’ ਤੋਂ ਭਾਵ

‘ਬਗੈਰ ਕੱਪਿਆਂ ਦੇ’ ਹੀ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ‘‘ਘੱਟ ਕੱਪੜੇ ਪਾਏ’’ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਸਾਫ਼ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੋਇੱਜਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਜ਼ਲੀਲ ਵੀ ਹੋਣਾ ਪਿਆ।³⁹ਬਹੂਸ, 368. ⁴⁰ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਕਲੀਮੀਆ ਦੀ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਮ ਸਭਾ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਬਾਹਰਲੇ ਲੋਕ ਵੀ ਆ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਹਦੇ ਇਲਾਵਾ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਸਭਾ ਦੇ ਕਾਰਣ ਅਤੇ ਥਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੇਰਵਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

⁴¹‘ਮਨੋਰੰਜਨ’ ਵਾਲੇ ਜਾਨੂੰ ਵਿਚ ਵੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਹੁਣੀ ਵਸੀਲੇ ਹੋਣ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਦੂ ਦੇ ‘ਭੇਤਾਂ’ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਸੇ ਟ੍ਰਿਕ ਦਾ ਮੁੱਲ ਉਸ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਸ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਉਹ ਟ੍ਰਿਕ ਕੀਤਾ ਕਿਵੇਂ ਗਿਆ।’’ ਖਰੀਦੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਟ੍ਰਿਕ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ‘‘ਹੁਣ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਉਹਦ ਭੇਤ ਸਮਝ ਹੀ ਆ ਗਿਆ।’’ ਜਾਨੂੰ ਦੇ ਭੇਤਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਦੱਸਣ ਵਾਲੇ ਜਾਦੂਗਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਦੂਗਰੀ ਦੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਛੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।⁴²‘ਜਾਨੂੰ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ’ ਵਿਚ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਬਹੁਤਾ ਮੁਮਕਿਨ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਗੈਰ ਮਸੀਹੀ ਸਨ।⁴³ਵੇਖੋ NIV.⁴⁴ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਲੁਕਾ ਦੀ ਇਹ ਪੰਜਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ।⁴⁵ਮਿਲਟਨ ਬੈਡਲੇ ਦੀ ਖੇਡ ਕੰਪਨੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣਾ ਖੇਡ ਕਹਿ ਕੇ ਵੇਚ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕੋਈ ਖੇਡ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਰਹੱਸਵਾਦ ਹੈ।⁴⁶ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਸਥਾਨਕ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਥਾਂ ਤੇ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰਹੱਸਵਾਦ ਦੀਆਂ ਆਮ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।⁴⁷ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਰਸੂਲਾਂ ਨਾਲ ਸੀ, ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ; 2 ਪਤਰਸ ਵਾਲੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਸੂਲਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਯਿਹੂ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਹੋ ਚਕਾ ਹੈ।⁴⁸1 ਜਨਵਰੀ 1986 ਨੂੰ ਸਦਰਨ ਹਿੱਲਜ਼ ਚਰਚ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਾਈਸਟ, ਅਬਿਲੇਨ, ਟੈਕਸਸ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਰਿੱਕ ਐਚਲੇ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼, ‘‘ਗੈਟ ਦ ਡੈਵਿਲ ਆਊਟ ਆਫ਼ ਦ ਵੇਅ।’’⁴⁹ਟਰੁਥ਼ ਫਾਰ ਟੁਡੇ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ‘‘ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ, 1’’ ਵਿਚ 5:3 ਤੇ ਨੋਟਸ ਅਤੇ ਟਰੁਥ਼ ਫਾਰ ਟੁਡੇ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ‘‘ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ, 2’’ ਵਿਚ ‘‘ਭੁਤ: ਦੁਸਟ ਆਤਮਿਕ ਜੀਵ’’ ਤੇ ਲੇਖ ਵੇਖੋ।⁵⁰ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਠਿੱਗੀ ਬਣਾ ਲਓ।

⁵¹ਕਈ ਲੇਖਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਕਿ ਅਫਸੂਸ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਅਜੇ ਵੀ ਰਹੱਸਵਾਦ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਹ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿ ਕੋਲ ਜਾਦੂ ਟੁਣੇ ਦੀਆਂ ਪੱਥੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਾਪਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਸੀ, ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੱਦ ਤਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਦੂ ਟੁਣੇ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ ਸੀ।⁵²ਟਰੁਥ਼ ਫਾਰ ਟੁਡੇ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ‘‘ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ, 2’’ ਵਿਚ 8:24 ਤੇ ਨੋਟਸ ਵੇਖੋ।

© 2009 Truth for Today